

**EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
iulie 2022**

Probă scrisă

LIMBA ȘI LITERATURA RROMANI MATERNĂ

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

Drabaren o tèksto thaj xramosaren nùmaj rromanesθe so mangel pes anθ-e pučhimata dine maj tele!

„Abdula, čačimo phenes ,ando konto I.R.U .naj či jek EURO. Soste naj? O Stahiro phirel kaj e raj ,taj si diktatoro pel rom. Kaj si e love so lel pel rom .Vov žal korkoro kaj e raj taj sostar či žal e Abdulasa so si prezidento Parlamentosko.Dičolpe kaj kerel xoxavni buki. Duvarestes si alosardo taj čisoska organizacija či žutindas. Soste garavel o čačimo ? Sostar naj a me informacija. Man o Stahiro dukhadas taj vi xoxadas. Davles andi kris . Romale-e nasoven ! E funkcionara trajin pe amaro anav "ROM" Romane passportura? Registracija Romengi? Pe soste? Aj kam uštela opre o dujto Hitler .Kaj si e skinecura? Funkcionara? OBS! Na biknen e funkciji! Codo si čoro rezultato palaj buki e Stahiroski. Abdula tu san jek čačo manuš kaj mothodan o čačimo. Romale-e žutinen te keras Congreso Parlamentosko I.R.U. Te na xosaivel I.R.U.!”

1. Lačharen o dino tèksto palal *i oficiàlo rromani khethani grafia* vi palal *e redakciaqe mangimata*, **palemxramosarindo**j les p-o nevo eksamenosqo lil, na p-o subijèkto!
8 pùntură
2. Alosaren e *fonetikane rimomimata*, e *morfologikane dikhimata* vi e *leksikàlo dikhimata* cirdine e tekstosθar thaj vakären buxles palal lenθe!
8 pùntură
3. Sikaven savo čhand/ fãlo le xramosaripnasqo si kadava xramosaripen (epikano vaj lirikano). Sosθar?
5 pùntură
4. Ambolden rumunikanes o dino maj opre tèksto!
8 pùntură
5. Arakhen, e dine tekstosθe, štar kernăvnă/ vèrbură, save si ka-o akanutno vaxt e indikativone modosqo!
4 pùntură
6. Den i paradigma kaj savorre vaxta thaj mòdură e verbosqi „**alosarel**”!
10 pùntură
7. Nakhaven i sintagma „**o čáčo manuš**” anθar le savorre 8 kèzură, ka-o jekhipen thaj ka-o butipen!
8 pùntură
8. Nakhaven i sarnavni / o pronòmbro **so** ka-e savorre kèzură.
5 pùntură
9. Arakhen štar sarnăvnă/ pronòmbură, e dine tekstosear!
4 pùntură

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Xramosaren save si e etàpe kana siklăren e siklōven jekh narativo / epikano tèksto anθar i školutni progràma/ školutne lila vaś e klàse I-IV! **10 pùnttură**
2. Xramosaren jekh rig/ patrin (25 rëndură) palal o mothovipen „***E xoxavipnasqe punre si xarne.***” . **10 pùnttură**
3. Keren jekh evaluaciaqi fiśa vaś ***O substantivo/ I navni***, k-i śovto klàsa! **10 pùnttură**